

Το ψηφιακό μέλλον των πόλεων

Οι ψηφιακές πόλεις σημαντικότερες του e-government

Δρ Γιάννης Λάριος

Σύμβουλος του Ειδικού Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού

Η Ψηφιακή Στρατηγική

...πώς είναι ήδη ορατή στους Δήμους

Η Ψηφιακή Στρατηγική στους δήμους

Υποστηρίζει ήδη τις Ελληνικές πόλεις με ένα μίγμα «ψηφιακών» πολιτικών

1. **“Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση”** – ψηφιακές υπηρεσίες στους δήμους της χώρας
2. **Μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών** σε 75 πόλεις
3. **Ασύρματα δίκτυα** σε 146 δήμους και 24 ΤΕΔΚ
4. Πιλοτικοί **“έξυπνοι οικισμοί”**
5. **Δημοτικά σημεία πληροφόρησης** μέσω ΤΠΕ, σε 29 βιβλιοθήκες πόλεων
6. **Portal ΚΕΔΚΕ σε 27 δήμους**
7. Έργα επίδειξης ευρυζωνικότητας σε περισσότερες από 40 πόλεις
8. Δεκάδες άλλα έργα για την Ψηφιακή Ελλάδα (ψηφιακές υπηρεσίες, ευρυζωνικότητα κλπ.)
9. **Κατάρτιση 17.500 αιρετών των ΟΤΑ** σε ΤΠΕ με τη συνεργασία ΙΤΑ/ ΚΕΔΚΕ

Η Ψηφιακή Στρατηγική για τις πόλεις...

είναι κάτι πολύ περισσότερο από:

- **Ψηφιακές υπηρεσίες μέσα στους 4 τοίχους των δημαρχείων** (τυπικό e-government)
- **Αποκλειστικά υποδομές**
- **Ποσοστά διείσδυσης ευρυζωνικότητας στην πόλη**
- **Καλώδια, τεχνικές παραμέτρους και διαλειτουργικότητα**

Η Ψηφιακή Στρατηγική για τις πόλεις...

είναι κάτι πολύ περισσότερο από:

- **Ψηφιακές υπηρεσίες μέσα στους 4 τοίχους των δημαρχείων** (τυπικό e-government)
- **Αποκλειστικά υποδομές**
- **Ποσοστά διείσδυσης ευρυζωνικότητας στην πόλη**
- **Καλώδια, τεχνικές παραμέτρους και διαλειτουργικότητα**

Θα ξεκινούσαμε άραγε το 1950 τη συζήτηση για το πώς αλλάζει
ο ηλεκτρισμός τις πόλεις,
επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον στους πυλώνες, σε μετασχηματιστές και
στους αγωγούς υψηλής ή μέσης τάσης;

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

...το τοπίο των επόμενων 20 ετών

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Σημερινά δεδομένα που προδιαγράφουν το μέλλον

- ✓ **Ο παγκόσμιος πληθυσμός αστικοποιείται - μεταφέρεται στις πόλεις!**

1950: ένα τρίτο του παγκόσμιου πληθυσμού σε πόλεις

2000: δύο τρίτα σε πόλεις (6 δισ άνθρωποι) – η τάση συνεχίζεται αμείωτη

- **Ο πληθυσμός στις πόλεις των αναπτυσσόμενων χωρών, αυξάνεται με τεράστιους ρυθμούς**

Από 2 δισ άνθρωποι το 2000, σε 4 δισ το 2030

Το **2030**: οι μεγαλύτερες «μητροπόλεις» θα είναι σε σημερινές αναπτυσσόμενες χώρες

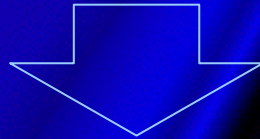
Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Τι πραγματικά σημαίνει αυτή τη τάση;

Συνήθως η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από το....

πώς οι πόλεις θα συνεχίσουν να εξασφαλίζουν δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά επιπέδου, επαρκή ύδρευση, μεταφορές, εκπαίδευση, καθαριότητα, αντιμετώπιση εγκλήματος κλπ.

Υπάρχει όμως και μια διαφορετική όψη του νομίσματος....

Η σημασία των πόλεων αυξάνεται. Ο ανταγωνισμός μεταξύ πόλεων επίσης!

Οι πόλεις (όχι τα κράτη) θα προσελκύουν επενδύσεις, επιχειρήσεις, θέσεις εργασίας, δυναμικά τμήματα πληθυσμού

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Δύο ακόμη παρατηρήσεις, συμπληρώνουν την εικόνα...

- ✓ **Το «εργαλείο» της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (“e-government”)**
Οι κυβερνήσεις, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, βρίσκουν στην τεχνολογία το σύμμαχο για **αποδοτικότερες υπηρεσίες** και ταχύτερη λήψη αποφάσεων

- **Η αποκέντρωση κερδίζει πολιτικά σημαντικό έδαφος**
Δεδομένη σε Ευρώπη - ΗΠΑ η τάση για αποκέντρωση αποφάσεων
Όλες οι πολιτικές της Ε.Ε. διέπονται από ισχυρή περιφερειακή διάσταση
Ο ρόλος των πόλεων αποκτά επιτέλους την πολιτική σημασία που πρέπει!

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Το αποτέλεσμα των τριών συστατικών...

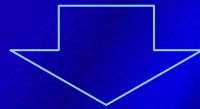
1. Πόλεις που γιγαντώνονται σε μέγεθος και οικονομική-πολιτική σημασία
2. Πόλεις με πολιτική ισχύ για να ρυθμίσουν οι ίδιες το μέλλον τους
3. Πόλεις με περισσότερα διαθέσιμα εργαλεία πολιτικής – με αυξημένη σημασία στην τεχνολογία και στις ψηφιακές δυνατότητες

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Το αποτέλεσμα των τριών συστατικών...

1. Πόλεις που γιγαντώνονται σε μέγεθος και οικονομική-πολιτική σημασία
2. Πόλεις με πολιτική ισχύ για να ρυθμίσουν οι ίδιες το μέλλον τους
3. Πόλεις με περισσότερα διαθέσιμα εργαλεία πολιτικής – με αυξημένη σημασία των νέων τεχνολογιών για περισσότερο αποδοτικές πολιτικές

“Ο Ανταγωνισμός μεταξύ κρατών” γίνεται “Ανταγωνισμός μεταξύ πόλεων”

Οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών βασικό συστατικό ανάπτυξης

Πόλεις σε ανταγωνισμό...

Στα χρόνια που έρχονται, η εστίαση αλλάζει...

Οι πόλεις σημαντικότερες των Κρατών

στην παγκόσμια αναζήτηση

νέων θέσεων εργασίας, νέων υπηρεσιών, νέων τρόπων ζωής

άρα κατ' αναλογία

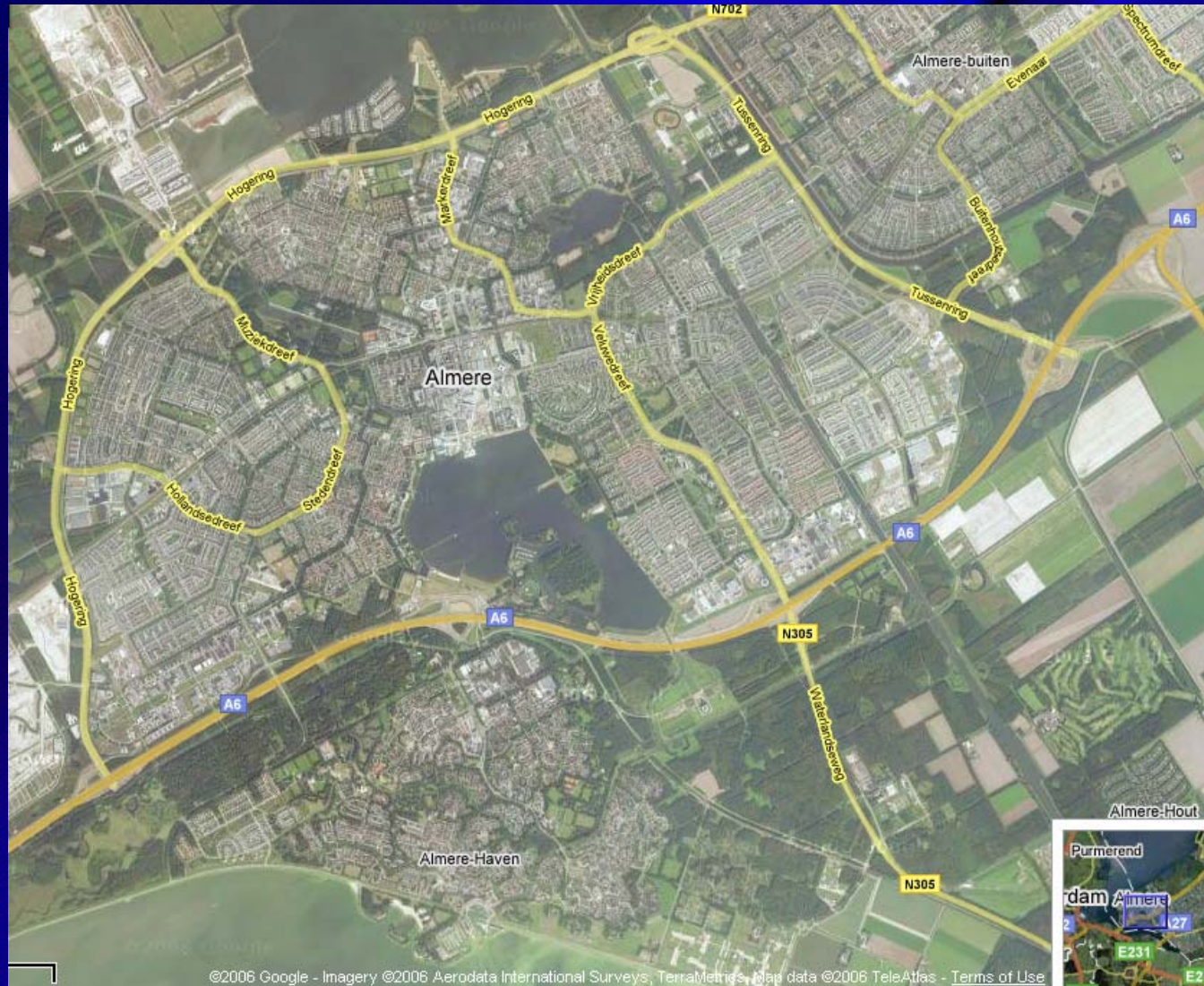
οι "ψηφιακές πόλεις" θα γίνουν πιο κρίσιμες από το "e-government"

Παραδείγματα;

...Πόλεις που ανταγωνίζονται και κάνουν τη θεωρία, πράξη

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Η πόλη του Almere (Ολλανδία)

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Η πόλη του Almere (Ολλανδία) – τα προβλήματα

- Μόλις 45 χλμ έξω από το Amsterdam - στασιμότητα στην ανάπτυξη από το 2001
  - Μια «νέα» πόλη (δημιουργήθηκε το 1975)
  - Το πρόβλημα της γειτνίασης με το Amsterdam, έγινε πλεονέκτημα:
    - ✓ Το όραμα: **Η Almere «πόλη της γνώσης»**
  - Συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι:
    - ✓ “Θα προσελκύσουμε νέες επιχειρήσεις”
    - ✓ “Θα προσελκύσουμε νέους πολίτες, και ιδιαίτερα από τις νεότερες γενιές”
  - Η ευρυζωνικότητα έγινε μέρος του DNA της Almere
  - Υπόλοιπες υποδομές (δρόμοι κλπ.) όχι απαραίτητη προϋπόθεση

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Η Almere αποφάσισε να ανταγωνιστεί – Τα εργαλεία πολιτικής

- Ένα νέο μίγμα πολιτικής, για ....
  - Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε ευρυζωνικότητα
  - Περισσότερες από 500 επιχειρήσεις και περιοχές κατοικιών διασυνδέθηκαν
  - Η ανάπτυξη ήλθε από τη μετεγκατάσταση διεθνών επιχειρήσεων (χαμηλότερο κόστος γης, αλλά καμία υστέρηση σε εξυπηρέτηση πελατών ή επικοινωνία μέσω Internet)
  - Συμπληρωματικές υπηρεσίες και αγορά (supermarkets, ψυχαγωγία κλπ.) με κίνητρα προσέλκυσης νέων επενδύσεων

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Η Almere αποφάσισε να ανταγωνιστεί – Τα εργαλεία πολιτικής

- Αποτελέσματα τα τελευταία 4-5 έτη
  - Διεθνείς επιχειρήσεις μετεγκαταστάθηκαν στην Almere
  - 5.000 νέες θέσεις εργασίας κάθε έτος
  - 6.000-7.000 νέοι κάτοικοι κάθε χρόνο (οι περισσότεροι 18-26...)

Η ταχύτερα αναπτυσσόμενη πόλη της Ευρώπης: 175.000 κάτοικοι το 2005

Πρόβλεψη: **400.000** κάτοικοι το 2030

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Υπάρχουν ήδη αρκετά παρόμοια παραδείγματα...

Almere, Oulu, Eindhoven, Περιφέρεια Brescia κλπ.....

όλες ακολουθούν ένα νέο μονοπάτι ανάπτυξης

αξιοποιώντας δυναμικά τις νέες τεχνολογίες

Το μέλλον των πόλεων είναι σήμερα

Ναι, αλλά ... τι κάνουν διαφορετικά αυτές οι πόλεις;

Επιπλέον μερικών «τυπικών» ψηφιακών υπηρεσιών,
οι πόλεις αυτές συνδέονται με ένα «αόρατο νήμα»....

1. **Ανέπτυξαν εξαιρετικά επίπεδα διασύνδεσης με ευρυζωνικά δίκτυα**
2. **Έστρεψαν ενδιαφέρον είτε στην ανάπτυξη, είτε στην προσέλκυση ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλής στάθμης, με σύγχρονες δεξιότητες**
3. **Κινητοποίησαν εταιρείες ιδιωτικού τομέα, που δέχθηκαν να καινοτομήσουν και να ρισκάρουν στην περιοχή**
4. **Δεν περίμεναν την «ελεημοσύνη» του κρατικού προϋπολογισμού –νέα χρηματοδοτικά εργαλεία (Ε.Ε., διεθνείς τράπεζες, στρατηγικές συμφωνίες με εταιρείες, sponsoring)**
5. **Τοπικές αυτοδιοικήσεις & τοπικοί άρχοντες με ισχυρό όραμα για το μέλλον των πόλεών τους – αποφάσισαν μόνες τους το μέλλον τους**

...οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Ευκαιρίες στο νέο ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση»

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Ψηφιακή Στρατηγική: «Ό,τι γνωρίζαμε... δεν θα αντέξει στα επόμενα έτη»

αυτό που γνωρίζαμε...

από τις **υποδομές**, την καθαριότητα, τον φωτισμό και κάποιες πολιτιστικές δραστηριότητες....

από την αναζήτηση πόρων του **κρατικού προϋπολογισμού**....

από την **«παθητική» στάση** απέναντι στα μεγάλα προβλήματα (ανεργία, μετακίνηση νέων)...

από την αναμονή των **«άνωθεν» πολιτικών**

αυτό που έρχεται...

.... στην πιο κρίσιμη αναπτυξιακή παράμετρο: **το ανθρώπινο κεφάλαιο**

.... σε **νέα χρηματοδοτικά εργαλεία** (ΣΔΙΤ, ιδιωτικά κεφάλαια, στρατηγικές συμφωνίες με ιδιωτικές επιχειρήσεις)

... σε **δυναμικές πολιτικές** για την κινητοποίηση πολιτών και τη δραστηριοποίηση των νέων

... σε **τοπικές πολιτικές ανάπτυξης**, με εργαλείο την τεχνολογία

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Τι συμβαίνει όμως τώρα στις Ελληνικές πόλεις;

Στο Παρατηρητήριο ΚΤΠ σε συνεργασία με τη Cisco μετρήσαμε το όφελος των ψηφιακών πολιτικών και δράσεων σε όρους «πόλης»

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Υπάρχει μετρήσιμο όφελος για τις ελληνικές πόλεις;

Selections

Include Public Administration

Include Inspectors

Include Online Public Services

Include Tourism

Include Traffic Revenue

Include Traffic Back Office

Include Economic Development

Create, Save, Load,
Delete Scenarios

Scenario

Navigation

- ☐ Public Administration
- ☐ Inspectors
- ☐ Online Public Services
- ☐ Tourism
- ☐ Traffic
- ☐ Economic Development
- ☒ Summary

Summary Benefits

Initiative Benefits

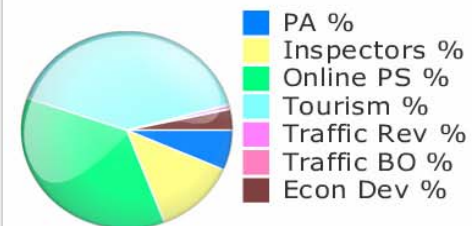

Discount Rate 8.0%

PA NPV	2,928,503
Inspectors NPV	5,646,631
Online PS NPV	16,184,392
Tourism NPV	18,140,080
Traffic Rev NPV	301,308
Traffic BO NPV	45,196
Econ Dev NPV	1,538,999
Total NPV	44,785,110

Herakleio

NPV Benefits

Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013

Το νέο ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση προσφέρει ευκαιρίες...

Ο Σκοπός Ψηφιακό Άλμα στην Παραγωγικότητα, Ψηφιακό Άλμα στην Ποιότητα Ζωής

Έξι στόχοι

Παραγωγικότητα

1. Προώθηση χρήσης ΤΠΕ σε επιχειρήσεις
2. Παροχή ψηφιακών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις
3. Υποστήριξη του κλάδου ΤΠΕ
4. Προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που αξιοποιούν ΤΠΕ

Ποιότητα ζωής

5. Βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω ΤΠΕ
6. Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τον πολίτη

Διασύνδεση (Connectivity) ως προϋπόθεση

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Οι σημερινές δράσεις....

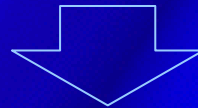
1. **“Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση”** στους δήμους της χώρας
2. **Μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών** σε 75 πόλεις
3. **Ασύρματα δίκτυα** σε 146 δήμους και 24 ΤΕΔΚ
4. Πιλοτικοί **“έξυπνοι οικισμοί”**
5. **Δημοτικά σημεία πληροφόρησης** μέσω ΤΠΕ, σε 29 βιβλιοθήκες πόλεων
6. **Portal ΚΕΔΚΕ** σε 27 δήμους
7. Έργα επίδειξης ευρυζωνικότητας σε περισσότερες από 40 πόλεις
8. Δεκάδες άλλα έργα για την Ψηφιακή Ελλάδα (ψηφιακές υπηρεσίες, ευρυζωνικότητα κλπ.)
9. **Κατάρτιση 17.500 αιρετών των ΟΤΑ** σε ΤΠΕ

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Είναι αρκετές αυτές οι δράσεις;

ΝΑΙ.... αν υπάρχει όραμα και **πολιτική αξιοποίησής τους**

ΟΧΙ, αν αντιμετωπιστούν ως «**προϋπολογισμοί**» ή «**υποδομές**»

Το νέο ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση:

- είναι ανοιχτό σε **ολοκληρωμένες τοπικές προτάσεις για την ανάπτυξη**, που βασίζονται σε **ισχυρή «ψηφιακή διάσταση»**
- επαναφέρει την αρχή της **Αριστείας** και στους δήμους

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

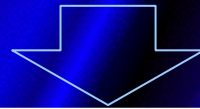
Δράσεις για τις Ψηφιακές Πόλεις – Τα 6 βήματα

1. Μελέτη των προβλέψεων και της αντίληψης της **Ψηφιακής Στρατηγικής**
2. Επιλογή του **«άριστου-μεγέθους» της παρέμβασης**, σε ό,τι αφορά το γεωγραφικό εύρος - επίπεδο βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
3. Καταγραφή **του πραγματικού χαρακτήρα της πόλης** (χωρίς απαραίτητα την τεχνολογική διάσταση)
4. Αναζήτηση των **ψηφιακών δράσεων** που θα μπορούσαν να δώσουν λύση στα ζητήματα της πόλης
  - ✓ Δράσεις οριζόντιες - πανελλαδικής εμβέλειας (π.χ. «ΜΕΤΕΧΩ»)
  - ✓ Δράσεις οριζόντιες που εξειδικεύονται τοπικά (π.χ. Μητροπολιτικά Δίκτυα)
  - ✓ δράσεις Ψηφιακής Στρατηγικής που έχουν αποκλειστικά τοπικό χαρακτήρα
5. **Αναζήτηση φορέα-υλοποιητή**
6. **Κατάρτιση Σχεδίου για την Ψηφιακή Πόλη**

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Δεν είναι απαραίτητες μεγαλεπήβολες πολιτικές – μερικές απλά ερωτήματα...

1. Πώς σκέφτεται η πόλη να αξιοποιήσει **την ευρυζωνικότητα** για την τοπική ανάπτυξη;
2. **Ανοίγει η πόλη σχολεία και δημόσιους χώρους** που έχουν ψηφιακές υποδομές, στην τοπική κοινωνία;
3. **Υποστηρίζει η πόλη τις ΜΜΕ**, τον τουρισμό και την τοπική χειροτεχνία με ΤΠΕ;
4. Είναι **συνδεδεμένες οι τοπικές ΜΜΕ** στο Internet; Έχουν ενημερωθεί;
5. Υπάρχει κυκλοφορία «τοπικής» γνώσης (δρώμενα, τοπικές εξελίξεις) μέσω Διαδικτύου;
6. Η πόλη απλώς καταναλώνει πολιτισμό ή **παράγει και εκπέμπει πολιτισμό** μέσω Internet;
7. Συμμετέχουν οι πολίτες στα κοινά μέσω Internet συζητήσεων;

ή αλλιώς...

Θέλει η πόλη να ανταγωνιστεί;

Έχει ψηφιακές πολιτικές προσαρμοσμένες στα τοπικά χαρακτηριστικά της

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Αν η Ελληνική πόλη θέλει να ανταγωνιστεί, τότε...

- Ένα άθροισμα καλών ιδεών καν δεν ταυτίζεται με **μια ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αξιοποίησης της τεχνολογίας**, σε πολλαπλούς τομείς παρέμβασης των ΟΤΑ
- **Η τεχνολογία δεν είναι πολυτέλεια**: βρίσκεται στο επίκεντρο των πιο δυναμικών πολιτικών των Ευρωπαϊκών ΟΤΑ
- **Τα κεφάλαια από το κράτος ποτέ δεν θα είναι αρκετά**. Επιθετικές πολιτικές χρηματοδότησης (προγράμματα Ε.Ε., ΣΔΙΤ, στρατηγικές συμφωνίες)
- Από την **εσωστρεφή «μηχανοργάνωση» του δήμου**, σε ψηφιακές υπηρεσίες και δράσεις για τις ανάγκες των πολιτών, των τοπικών επιχειρήσεων, και την ανάπτυξη του τοπικού ανθρώπινου κεφαλαίου

Το ψηφιακό μέλλον των Ελληνικών πόλεων δεν μπορεί να έχει αρχή

ούτε την τεχνολογία, **ούτε** διαχειριστικά ζητήματα:

Έχει αρχή το ίδιο το σχέδιο ανάπτυξης της κάθε ξεχωριστής πόλης

Οι Ελληνικές πόλεις της επόμενης ημέρας

Θα επιλέξουν οι ελληνικές πόλεις

να «αναπτυχθούν ψηφιακά» και να ανταγωνιστούν,

ή θα αφήσουν την ανάπτυξη και τις τοπικές θέσεις εργασίας να ρυθμιστούν

από τις διαθέσεις των γειτόνων τους;

Το «ψηφιακό» μέλλον των πόλεων

Σας ευχαριστώ...

Δρ Γιάννης Λάριος

ylarios@infosoc.gr
<http://ylarios.blogspot.com>